

PANDEMIJA PROMIJENILA SVE

Istina o kriminalu u doba korone: 'Po statistici u usporedbi s drugima izgledamo bajno, ali...'

Znakovit je porast silovanja kojih je u sedam mjeseci 2021. prijavljeno 121, a u istom lanjskom razdoblju 95, što je 27,5 posto više

Piše: Dušan Miljuš Objavljeno: 15. rujan 2021. 20:19

Share Twitter Email

Ilustracija policijskog očevida i prof. dr. sc. Petar Veić (lijevo)
© Ranko Suvar/Cropix/Portal.uniri.hr

Pandemija covida ostavila je i ostavlja posljedice na svim područjima društvenog života, pa se tako odrazila i na stanje i kretanje kriminaliteta, kako u svijetu, tako i u Hrvatskoj. Iza nas je više od godine i pol globalne pandemije, mjeseci lockdowna i novog (ne)normalnog, više od milijun turista koji su ove sezone bili na odmoru u Hrvatskoj, ulazimo u četvrti val, najavljuju se popuštanja mjera.

Porast potrošnje droge, posebice kokaina i marihuane, porast nasilja, a posebno obiteljskog, drastičan rast slučajeva zlorabe djece radi pornografije, imovinskih kaznenih djela, samo su neka od obilježja kriminaliteta u doba pandemije. I to je ocjena ne samo organizacija na globalnoj, europskoj i nacionalnoj razini koje se time bave, već o tome svjedoče i policijske statistike, ali i stručnjaci koji se bave kriminalitetom. Kako se kretao kriminalitet u doba pandemije bavit ćemo se u serijalu napisa i raščlanjivati neke najkarakterističnije značajke.

Podaci MUP-a

Prema službenim podacima MUP-a za 2020. godinu, prijavljena su 53.082 kaznena djela koja se progone po službenoj dužnosti što je za 5,2 posto manje u usporedbi s prethodnom godinom. Zabilježeno je još 8.012 kaznenih djela za koja postupak nije pokrenut zbog izostanka prijedloga i još 14.696 kod kojih je postupak pokrenut privatnom tužbom, pa je u ukupnom zbiru kriminalitet u 2020. u padu 9,5 posto u odnosu na 2019. godinu.

OGLAS

MINI PORTABLE
Small and compact, easy to carry, get rid of the wire system

Other VS Ourselves

- Lightweight
- Electric
- Efficient

Vremenski ograničeni popusti
Vigoshop.hr

Dok smo u 2020. imali pad kriminaliteta, u sedam mjeseci ove godine prijavljeno je 24.255 kaznenih djela, što je povećanje za šest posto u usporedbi s istim razdobljem 2020. kad su prijavljena 22.873 kaznena djela. S 1.306 kaznenih djela na 100.000 stanovnika Hrvatska spada u red sigurnih zemalja.

Ovaj statistički podatak prof. dr. sc. **Petar Veić**, profesor na katedri za kazneno i postupovno pravo riječkog Pravnog fakulteta, ovako komentira: - Hrvatska po toj statistici izgleda bajno. Susjedna Slovenija ima dvostruko više kaznenih djela na 100.000 stanovnika, Austrija pet, Njemačka oko šest puta više. Paradoksalnost slijedi iz odnosa korupcijskih kaznenih djela kojih je u nomenklaturi 10 i kaznenog djela nasilja u obitelji. Broj korupcijskih kaznenih djela je 2020. godine tridesetak posto manji od broja kaznenih djela nasilja u obitelji i broj tih kaznenih djela u odnosu na 2019. godinu zabilježio je pad od tridesetak posto. Ovo nije od jučer, već je to redovno stanje. Iz svega navedenog možemo istaknuti vulgarnu definiciju statistike "to je točan zbroj netočnih podataka", smatra Veić.

Pad broja ubojstava

Ona najteža kaznena djela ubojstva, njih 36 u 2020. godini, bila su na razini trogodišnjeg prosjeka od 35 ubojstava, a ispod 10-godišnjeg. U sedam mjeseci 2021. prijavljeno je 15 ubojstava, sedam manje u usporedbi s istim lanjskim razdobljem, što je pad za 31,8 posto.

Manje je i pokušaja ubojstava, u sedam mjeseci 2021. prijavljeno ih je 15, a u istom razdoblju 2020. godine 59. Ono što može zabrinjavati, i biti posljedica pandemije, je gotovo za trećinu veći porast silovanja. Naime, 2021. u sedam mjeseci prijavljeno ih je 121, a u istom razdoblju lani je prijavljeno 95 silovanja, što je porast od 27,5 posto. Koliko je to posljedica pandemije tek treba istražiti, ali ono što je jedina svijetla točka je da se kod silovanja bilježi visok postotak razriješenosti prijavljenih kaznenih djela - od čak 97,5 posto.

- Mjere koje je država poduzela radi sprječavanja zaraznih bolesti su u svim segmentima sprječavale mobilnost ljudi i na prvi pogled činilo se da će takvo stanje doprinijeti jačem padu sigurnosnih pokazatelja, prije svega padu kaznenih djela i prekršaja. Pad ili porast ukupnog kriminaliteta od 5 posto nije ništa neuobičajeno jer je to hrvatski kontinuitet. Istaknuli smo problematiku nasilja u obitelji koje je kao kazneno djelo poraslo za četrdesetak posto u odnosu na 2019. godinu. Međutim, treba reći da je broj prekršaja iz navedenog područja pao za osam posto, navodi prof. Veić.

Nasiljem u obitelji ćemo se još posebno baviti.

Tekst je objavljen u sklopu projekta poticanja novinarske izvrsnosti Agencije za elektroničke medije

#Kriminal #Korupcija #Pandemija #Policija